

نام درس: دناى ادیب نام دبیر: غزاله صادق زاده

مبحث: قطعه ی آیین آینه

پایه: چهارم-پنجم-ششم

مقطع: دبستان

آیین آینه

وقت سحر، به آینه‌ای گفت شانه‌ای

ما را زمانه رنجکش و تیره روز کرد

هرگز تو بار زحمت مردم نمی کشی

از تیرگی و پیچ و خم راههای ما

با آنکه ما جفای بُتان بیشتر بریم

گفتا هر آنکه عیب کسی در قفا شمرد

در پیش روی خلق به ما جا دهند از آنک

خاری بطعنه گفت چه حاصل ز بو و رنگ

کاوخ! فلک چه کج رو و گیتی چه تند خوست

خرم کسی که همچو تواش طالعی نکوست

ما شانه می کشیم به هر جا که تار موست

در تاب و حلقه و سر هر زلف گفت و گوست

مشتاق روی توست هر آنکس که خوب روست

هر چند دل فریید و رو خوش کند عدوست

ما را هر آنچه از بد و نیکست روبه روست

خندید گل که هرچه مرا هست رنگ و بوست

ادامه

چون شانه، عیب خلق مکن موبه مو عیان

زانکس که نام خلق بگفتار زشت کُشت

ز انگشت آزر، دامن تقوا سیه مکن

از مهر دوستان ریاکار خوشتر است

آن کیمیا که می طلبی، یار یکدل است

پروین، نشان دوست درستی و راستی است

در پشت سر نهند کسی را که عیب جوست

دوری گزین که از همه بدنامتر هموست

این جامه چون درید، نه شایسته ی رُفوست

دشنام دشمنی که چو آئینه راستگوست

دردا که هیچگه نتوان یافت، آرزوست

هرگز نیازموده، کسی را مدار دوست

شرح واژگان و دشواری ها

کاوخ: که آوخ- که افسوس

تندخو: بداخلاق

خرم کسی: خوش به حال کسی

جفا: ظلم و ستم

خوب رو: زیبا

عدو: دشمن

چه حاصل: چه فایده

دوری گزین: دوری کن

تقوا: پارسایی و ایمان

رفو کردن: درست کردن لباس پاره

دردا: حیف! افسوس!

فلک: آسمان

گیتی: دنیا

طالعی نکوست: خوش بخت است. طالع: ستاره

بتان: زیبارویان

در قفا: پشت سر

از آنک: بخاطر آن که

عیان: آشکار

هموست: همان اوست

جامه: لباس

دشنام: فحش و ناسزا

نیازموده: امتحان کرده

کج رو: کسی که راه کج می رود

تیره روز: بدبخت

طالعی نکوست: خوش بخت است. طالع: ستاره

روی: چهره

رو خوش کند: مهربانی کند

طعنه: کنایه

نهند: قرار می دهند

آز: حرص و زیاده خواهی

درید: پاره شد

کیمیا: چیزی که کمیاب و باارزش است

مدار: ندار

درک مطلب

۱- شانه به چه دلایلی آینه را از خودش خوشبخت تر می دانست؟

۲- شاعر برای شانه و آینه چه ویژگی هایی را برمی شمارد؟

۳- به نظر شاعر دوست واقعی کیست؟

مجمع آموزشی هوشمند خدیجه کبری (س)

www.kksec.org

<https://instagram.com/khadijekobra1368>